

Motion till riksdagen 2005/06:L362

av Mikael Damberg (s)

Nya former för skuldsanering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nya former för skuldsanering.

Motivering

Det är alltfler människor som hamnar i skuldfällan. Mot bakgrund av de senaste årens utveckling är risken stor att problemen kommer att förvärras ytterligare. Det har varit lätt att få låna stora summor pengar med bristande säkerhet. Många familjer skuldsätter sig tungt för att köpa ett bättre boende. Andra lånar till resor och konsumtionsvaror.

De människor som fastnat i skuldfällan vittnar ofta om att de steg för steg byggt på sin skuld och till sist insett att de sitter fast och inte kan ta sig ur situationen. Personer som idag begär skuldsanering befinner sig ofta i en pressad situation såväl ekonomiskt som psykiskt. De har ofta levt med skulderna i många år och ser ingen annan utväg än total avskrivning. Många skäms och pratar inte om skulderna med andra än familjemedlemmar och mycket nära vänner.

Överskuldsetting och fattigdom har negativa konsekvenser för hela samhället. Konsumenter som hamnat på obestånd har mycket svårt att hitta möjligheter till ekonomisk rehabilitering. Samhällets regelverk, finansmarknadens (fordringsägarnas) bristande förmåga att samverka, attityder till överskuldsetting och upplysningsföretagens betalningsanmärkningar i samverkan med konsumenternas okunskap leder till att alla möjligheter till detta låser sig. Det är dyrt att vara fattig och därför får många överskuldsetting medborgare ständigt nya skulder. Detta gör att de inte kan få skuldsanering.

Alla studier indikerar att långvarigt obestånd får negativa följder. Galdenärer i denna situation vittnar om utestängning från arbetsmarknaden, svartarbete, snatterier, kriminalitet, skuldsetting av barn i fattiga familjer, social patologi med långtidssjukskrivning med mera som påverkar såväl den kommunala som den nationella ekonomin.

Fel! Okänt namn på

Knappt en tredjedel som beviljas skuldsanering brukar få skulderna helt avskrivna, andra får betalplaner där större delen av skuldberget efter ett antal år skrivs bort beroende på betalningsförmåga. Många som genomgår ett program för skuldsanering kan komma åter i ekonomisk balans.

Jag tror att det är viktigt att se över och pröva nya former för skuldsanering. Överskuldsatta måste få tillgång till annan hjälp än enbart skuldsaneringsinstitut. Saneringslån eller ackordslikvider som prövats i Finland skulle kunna vara något att pröva även i Sverige. Även andra former av hjälp via frivilliga organisationer såsom till exempel stödföreningen Fattiga Ridare bör övervägas.

Stockholm den 30 september 2005

Mikael Damberg (s)